

Put do specijalizacije?

Centra za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije Transparency International BiH su 03.01.2013. godine primili dopis doktorice medicine sa pričom o svojim iskustvima sa prijavama na javne konkurse, koja počinje na sljedeći način: „Dana 4.10.2012. godine sam se javila na javni konkurs za izbor kandidata za dodjelu osnovnih specijalizacija iz interne medicine objavljenog u Dnevnom Avazu 1.10.2012. godine.....“

Nakon prijave na konkurs 14.12.2012. godine doktorica je dobila imena dva izabrana kandidata i ništa više od toga. Šefa pravne službe je zamolila za uvid u evidenciju izabranih kandidata, u godine staža, prosjek ocjena na fakultetu. Na njen zahtjev dobila je samo grub odgovor da joj te informacije ne mogu dati jer postoji zakonska zaštita ličnih podataka.

Napisala je da je ovo drugi put da konkuriše za specijalizaciju u njihovoj ustanovi i da je imala najbolje reference - 6 godina radnog staža, da je magistrirala u oblasti interne medicine, ispitna ocjena iz interne medicine je 9, a prosjek ocjena na fakultetu 8,03.

Prema Pravilniku o kriterijima za prijem specijalizanata, ljekar koji traži specijalizaciju mora imati potvrdu o radnom stažu od najmanje godinu dana od položenog

stručnog ispita. Doktorica na osnovu ovog kriterijuma smatra da se na specijalizaciju primaju lica iz studentske klupe i da se potvrde o radnom stažu kupuju u privatnim ordinacijama, kako bi se što lakše i brže došlo do specijalizacije.

U toj godini doktorica je ponovo konkurisala u Kliničkom Centru Sarajevo za specijalizaciju iz interne medicine i pedijatrije, te je ponovo odbijena. Nakon toga je izjavila žalbu, koja je odbijena kao neosnovana.

Četiri puta je konkurisala u Klinički Centar Sarajevo i nije primljena. Jednom je konkurisala u JU Dom zdravlja Sarajevo i bila odbijena. Kada je napokon dobila specijalizaciju iz neuropsihijatrije, taj konkurs je poništen.

Doktorica se u januaru 2013. ponovo javila na konkurs koji je raspisao Klinički Centar Sarajevo. S obzirom na to da ponovo nije bila primljena, obratila se za pomoć našem Centru.

Transparency International BiH se povodom konkretnog slučaja obratio Kliničkom Centru Univerziteta u Sarajevu i Općoj bolnici „Prim.dr Abdulah Nakaš“ sa pozivom na Zakon o slobodi pristupa informacijama, te tom prilikom tražio od nadležnih ustanova da nam dostave informacije o objavljenim konkursima za dodjelu specijalizacije iz interne medicine.

Po pitanju sprovođenja konkursne procedure za izbor specijalizanata koja je regulisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti FBiH i konkretizovana Pravilnikom o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije, Transparency International BiH se obratio Federalnom ministarstvu zdravstva, te se interesovao o načinima na koji je regulisan postupak selekcije i izbora prijavljenih kandidata na javnom konkursu, tj. da li pored opštih kriterija koje specijalizant mora da ispunjava da bi uopšte mogao da konkuriše postoje još neki kriteriji kojima se rukovode Komisije za izbor specijalizanata prilikom izbora između više prijavljenih kandidata koji ispunjavaju opšte uslove (npr. prosjek ocjena, dužina radnog staža I sl.)

U februaru 2013. godine je TI BiH dobio odgovor Opće bolnice „Prim.dr Abdulah Nakaš“ u vezi sa provođenjem konkursne procedure sa kompletnom dokumentacijom primljenih kandidata. Odgovorom je potvrđeno da Komisija za izbor ima diskreciono pravo da bira između svih prijavljenih kandidata, bilo da neki ispunjavaju minimalne uslove ili da ispunjavaju i više uslova od predviđenih jer je Zakon i Pravilnik ne obavezuju da mora izabrati kandidata koji ispunjava više uslova od minimalnih.

Naravno, Transparency International BiH nikako ne opravdava ovakav vid selekcije, prvenstveno iz razloga što smatra da odluka o nečijem daljem napredovanju i obrazovanju nikako ne smije da zavisi od diskrecionog prava pojedinca, nego da bude zasnovana na osnovu jasnih i transparentnih kriterija javne konkurencije koja važi za sve učesnike.

Februara 2013. godine TI BiH je dobio odgovor i od Federalnog ministarstva zdravstva sa obrazloženjem da je izbor kandidata za dodjelu specijalizacije, po raspisanom konkursu stvar zdravstvene ustanove koja upućuje istog na specijalizaciju, to je i postupak izbora kandidata utvrđen internim propisima zdravstvene ustanove. Nakon izbora kandidata, po raspisanom konkursu, zdravstvena ustanova podnosi dokumentiran zahtjev ovom ministarstvu za odobrenje specijalizacije konkretnom kandidatu, u skladu sa članom 13. Pravilnika o specijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije. Ukoliko je dokumentacija uz zahtjev za odobrenje specijalizacije kompletna, ovo ministarstvo donosi rješenje o odobrenju specijalizacije izabranom kandidatu.

Tek nakon upućene urgencije Klinički Centar Univerziteta u Sarajevu je dostavio tražene informacije -fotokopiju Izvještaja Komisije o rezultatima razgovora sa kandidatima za izbor ljekara na specijalizaciju iz internu medicinu i Odluku o izboru kandidata na specijalizaciju.

Nakon dobijenih informacija od ustanova kojima smo uputili zahtjeve obavjestili smo doktoricu o svim informacijama i kopijama dobijenih dokumenata i preduzeli korake kako bi se konačno postavili jasni kriteriji po kojima će se budući specijalizanti ravnopravno birati na specijalizaciju.

Marta 2013. godine Transparency International BiH je, imajući u vidu ovlaštenja, Federalnom ministarstvu zdravstva da mijenja i dopunjava Pravilnik, uputio inicijativu Ministarstvu da izvrši dopunu postojećeg Pravilnika sistemom bodovanja dodatnih kriterija, a u cilju ostvarivanja ravnopravnosti i podsticanja jednakih ogućnosti.

Nakon godinu dana, u aprilu 2014. godine Transparency International BiH je ponovo uputio zahtjev Federalnom ministarstvu zdravstva da nas informišu da li je isto preduzelo aktivnosti vezane za izmjene i dopune navedenog Pravilnika.

Konačno, nakon drugog zahtjeva, Federalno ministarstvo zdravstva nas je informisalo da je federalni ministar zdravstva donio Pravilnik o kriterijima za prijem specijalizanata u kojem su jasno definisani kriteriji i sistem bodovanja budućih specijalizanata. Članom 3. ovog pravilnika su utvrđeni kriteriji: dužina trajanja studija, prosjek ocjena, nagrade za vrijeme studiranja, objavljeni radovi, postdiplomski studij, poznavanje drugog ili trećeg stranog jezika, radni staž nakon ispunjenja uslova za specijalizaciju za svaku navršenu godinu rada. Ovako utvrđeni kriteriji vode ka ravnopravnom i transparentnom odabiru budućih specijalizanata, te ovaj slučaj predstavlja pozitivan primjer kako prijava građana i njihova saradnja sa TI BiH može dovesti do izmjena propisa i odluka, koje će unaprijediti sistem i imati dugoročne efekte na sve građane.

Farmaceuti s duplim licencama u BiH

Zaposlenici Centra za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije Transparency International BiH su održali sastanak sa predstavnikom magistara farmacije sa područja Brčko distrikta zbog postojanja sumnje da Odjel za zdravstvo u Vladi Brčko distrikta dozvoljava nezakonito poslovanje pojedinih privatnih apoteka na području Brčko distrikta. Konkretno, predstavnik Magistara farmacije (koji su ujedno i vlasnici nekoliko apoteka na području Brčko distrikta) se žalio da pojedini vlasnici apoteka u distriktu obavljaju apotekarsku djelatnost suprotno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti Brčko distrikta i entitetskim Zakonima o apotekarskoj djelatnosti.

Konkretno radi se o izigravanju entitetskih Zakona o apotekarskoj djelatnosti koji propisuju da privatnu praksu u apotekarskoj djelatnosti može samostalno obavljati magistar farmacije pod uslovom da nije u radnom odnosu, odnosno da ne obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Podnosioci prijave naveli su da je u apoteci „Ema“ u Donjem Žabaru u Republici Srpskoj zaposlena osoba po imenu A.M. - magistar farmacije sa važećom licencom, koja istovremeno radi i u drugim apotekama na području FBiH, te da ista samo fiktivno radi u apoteci „Ema“. A.M. prema

navodima podnosioca prijave ima dvije licence, jednu izdatu od Farmaceutske komore RS koja važi do 30.11.2015. godine i drugu izdatu od Medukantonalne farmaceutske komore FBiH što je u suprotnosti sa entitetskim Zakonima.

Takodje, podnosioci prijave naveli su da su u apoteci „Ema“ u Brčko distriktu zaposlena lica po imenima Etelka Košpal i Dragan Branković, oboje magistri farmacije sa važećim licencama, ali istovremeno zaposleni i u drugim apotekama na području Republike Srpske ili Republike Srbije, te da isti samo fiktivno rade u apoteci „Ema“.

Vlasnici apoteka sa područja Brčko distrikta koji su posjetili TI BiH - istakli su da su više puta upozoravali na ovu pojavu, te da su se (između ostalih) i obraćali Odjelu za zdravstvo u Vladi Brčko distrikta, entitetskim Ministarstvima zdravstva i entitetskim Farmaceutskim komorama, čije su akcije izostale na rješavanju ovog problema.

Iz tog razloga TI BiH se obratio pomenutim institucijama sa pozivom na Zakon o slobodi pristupa informacijama, te tom prilikom tražio